

Tema 1: Cubas selvstændiggørelse, Fidel Castros magtovertagelse og Cubakrisen

Indhold og Fokus:

Der har i undervisningen været fokus på at give eleverne en forståelse af, hvordan forholdet mellem USA og Cuba opstod i forbindelse med Cubas selvstændiggørelse i 1902 og den betydning det fik 1950'erne og starten af 1960'erne. Her har der særligt været fokus på Fidel Castros rolle og betydningen af Fidel Castros magtovertagelse for befolkningen. Dermed er det også blevet vigtigt at inddrage Cubas rolle i den kolde krig. Undervisningen har været medvirkende til at give eleverne en forudsætning for at forstå, hvorfor Little Havana opstod og de flygtningebølger fra Cuba der har været medvirkende til at skabe et multikulturelt Miami. Desuden har det været relevant at omtale Cubakrisen og den globale effekt - konkret er beredskabsstyrelsens pjece fra 1962 inddraget og det er diskuteret om vi står i en lignende situation i dag pga. pjecen fra 2024

Undervisningsmaterialer:

Kernestof:

Bejder, Peter og Kim Boye Holt (1998) Cubas historie fra Columbus til Castro s. 18ff samt uddrag af Platt Amendment (36 s)

Catro-Becker, Maria C. og Per Nielsen (2021) (Den store danske https://denstoredanske.lex.dk/Fulgencio_Batista (15/4-23) (0,4 s)

Cuban studie institute: The Platt Amendment Republic & Carlos Prio Socarras (4,8 s)

Center for a free Cuba CUBABRIEF: THE SPIRIT OF YARA AND CUBA'S LAST LEGITIMATELY ELECTED PRESIDENT <https://www.cubacenter.org/archives/2019/10/10/cubabrief-the-spirit-of-yara-and-cubas-last-legitimately-elected-president> (15/4-2023) (4 sider) <https://www.cubacenter.org/who-we-are> (15/4-23) (0,2 s)

George, Paul S (Ph.d) (1996) Miami: One Hundred Years of History in Florida History, Vol. 24. No 2 (3 s)

Gustafsson, Jan (2021) Den store danske https://denstoredanske.lex.dk/Fidel_Castro (15/4-23) (1,4 s)

Kennedy, John F. (1960) John F. Kennedy Presidential Library and Museum, Remarks of senator John F. Kennedy <https://www.jfklibrary.org/archives/other-resources/john-f-kennedy-speeches/cincinnati-oh-19601006-democratic-dinner> (15/4-23) (7,6 s)

Savioli, Arminio Castro Internet Archive: <https://www.marxists.org/history/cuba/archive/castro/1961/02/01.htm> (14/4-23) (5,7 s)

Sindberg, Andreas Bonne og Henrik Bonne Larsen (2023) The new Frontier, Det moderne USA, systime s. 227 (1,9 s)

Supplerende stof:

Tema 1: Cubas selvstændiggørelse, Fidel Castros magtovertagelse og Cubakrisen

Beredskabsstyrelsen 2024 Forberedt på kriser (5 s)

Beredskabsstyrelsen 1962 Hvis krigen kommer (uddrag) (8s)

Bryan, Dan (15. maj 2012) "Little Havana" -- Cuban Culture in Miami since Castro (3 s)

Lund, Christian & Brian Dupont Larsen (2021) Karl Marx og marxistisk model, Periodisering, brud og kontinuitet På sporet af historien, systime s. 133, 141 & 153 (1 s)

Sørensen, Jacob Graves (2024) Forskellige økonomiske systemer, International Økonomi B, systime s. 2944 (3,4 s)

Besøg på Museum Bay of pigs september 2024, Miami Little Havana 1 time (10 s)

Sider i alt: 102

Faglige mål:

- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling
- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv
- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde
- reflektere over samspillet mellem mennesker og natur
- analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling -skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug
- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid

Kernestof:

- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie
- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- globalisering
- kultur i nationale og globale sammenhænge
- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt
- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
- historiebrug og formidling.

Væsentligste arbejdsformer:

Tema 1: Cubas selvstændiggørelse, Fidel Castros magtovertagelse og Cubakrisen

Metodisk har der været fokus på at introducere det funktionelle kildebegreb samt kildekritik. Herudover er eleverne introduceret til begreber som brud, kontinuitet og periodisering. Revolutionen 1953, 1959 har gjort det relevant at introducere økonomiske begreber som planøkonomi og marxisme. Arbejdet er tilrettelagt, så der var hensigtsmæssigt at tage eleverne med på museet Bay of Pigs, hvor de forud havde forberedt spørgsmål.

Tema 2: Overgangen til renæssancen – stændersamfundet og reformationen i Danmark

Indhold og Fokus:

Der er indledningsvist undervist i, hvordan samfundet fungerede som et stændersamfund i senmiddelalderen og ved overgangen til renæssancen i Danmark. Herudover har der været fokus på reformationen som en del af overgangen til renæssancen. Ud fra dette fælles fokus har eleverne skulle undersøge hver deres delemne indenfor tidsperioden med det formål, at de har skullet formidle det til en 6. klasse. Derfor vil eleverne også have en viden om historisk formidling til mellemtrinnet i folkeskolen.

Undervisningsmaterialer:

Kernestof:

Appel, Charlotte Reformationens virkninger i samfund og kultur, Århus universitet institut for Kultur & samfund (8,41 min) (2,8 s) <https://cas.au.dk/danmarkshistorien/film/film-til-lektion-4-1523-1660>

Bonderup, Gerda (2011) Fæstevæsenet, Danmarkshistorien.dk/lex (25/11-24) (2,7 s)

EMU (27/1-25) Historiekanon <https://emu.dk/grundskole/historie/historiekanon/historiekanon> (0,5 s)

Kronikken om Gråbrødrenes fordrivelse fra deres klostre i Danmark fra 1530'erne kap. 13 om klostret i Næstved Danmarkshistorien.dk/lex <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/kroeniken-om-graabroedrenes-fordrivelse-fra-deres-klostre-i-danmark-fra-1530erne-uddrag-om-klostrene> (12/12-24) (1,3 s)

Frederiksen, Peter (2021) Vores verdenshistorie Reformationen (uddrag) samt kilde 17 afladsbred, systime s. 175 (2,8 s)

Hviid, Michael Nobel (2021) Den lutherske kulturarv i Danmark ca. 1536-1708, Danmarkshistorien.dk/lex ((25/11-24) (1,6 s)

Jensen, Poul Steiner mf (2022) Grundbog til Danmarkshistorien (s. 107ff & 115) (5,4 s)

Jørgensen, Peter Jordt (2004) Christian 2 mellem middelalder og renæssance s. (1 s)

Kronikken om Gråbrødrenes fordrivelse fra deres klostre i Danmark fra 1530'erne kap. 13 om klostret i Næstved Danmarkshistorien.dk/lex (12/12-24) (1,3 s)

Nationalmuseet Renæssancens samfund (1 s) <https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/renaessance-1536-1660/renaessancens-samfund/> (11/1-25)

Rasmussen, Carsten Porskrog (2021) Adelen og standssamfundet, Århus universitet institut Kultur & samfund <https://cas.au.dk/danmarkshistorien/film/film-til-lektion-4-1523-1660> (7.22 min) (2,4 s)

Undervisning af 6. klasse, Nordre skole Bramming den 31. marts 24 (3 timer) (30 sider)

Tema 2: Overgangen til renæssancen – stændersamfundet og reformationen i Danmark

Wienberg, Jes (1993) Den gotiske labyrint middelalderen og kirkerne i Danmark, Lund University s. 129 (0,5 s) <https://portal.research.lu.se/ws/files/5398240/1851851.pdf>

PP om stændersamfundet (3,5 s)

PP som opstart til formidlingsprojektet med fokus på metode i de enkelte grupper med fokus på historiesyn og det funktionelle kildebegreb

Supplerende stof:

Børne- og Undervisningsministeriet Styrelsen for Undervisning og Kvalitet Historie fælles mål 2019 (s. 6) (0,5 s) https://emu.dk/sites/default/files/2023-06/gsk_historie_f%C3%A6lles%20m%C3%A5l%202023.pdf (11/1-2025)

Folkekirken statistik over medlemstallet (uddrag) <https://www.folkekirken.dk/om-folkekirken/statistik-om-folkekirken/medlemmer> (15/4-26) (0,5 s)

Kristensen, Camilla Søgaard (28/10-2017) Mytedrab: Reformationen tog ikke livet af kalkmalerier og klostre, Videnskab.dk (3,6 s) <https://videnskab.dk/kultur-samfund/mytedrab-reformationen-tog-ikke-livet-af-kalkmalerier-og-klostre> (6/1-2025)

Knudsen, Bergit (2006) Da renæssancen kom til Danmark I tiden fra 1500-1650, Alinea (s6, 14f, 23ff, 30ff, 40f, 56f, 60ff) (23 s)

Roskildehistorie.dk Fattigtider 1660

<https://www.roskildehistorie.dk/1600/billeder/bystyre/fattige/fattige1.htm> (14/4-26) (0,7 s)

PP Eksempler på aktører i Danmark, der havde direkte eller indirekte indflydelse på reformationen og dens virkning (9 s)

Sider i alt: 94,8

Faglige mål

- Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks historie og herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge i den nationale udvikling
- Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer
- Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse nationalt
- Analysere udviklingen i magtfordeling
- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug
- Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid

Kernestof

Tema 2: Overgangen til renæssancen – stændersamfundet og reformationen i Danmark

- Hovedlinjer i Danmarks historie
- Væsentlige nationale, regionale konflikter og samarbejdsrelationer
- Kultur i nationale sammenhænge
- Udviklingen i levevilkår nationalt
- Økonomisk udvikling og dennes betydning for national velstand
- Historiebrug og formidling.

Arbejdsformer

Metodisk har der været fokus på at give eleverne et indblik i de samfundsmæssige strukturer i renæssancen samt et indblik i, hvordan aktører har haft en indflydelse på reformationen. Herudover diskussionen om reformationen som et historisk brud. Det har i forløbet været væsentligt, at eleverne har haft formidling af tilegnet viden for øje – hvordan formidler og underviser man i det læste stof til en bestemt målgruppe (6. klasse)? Der er herudover arbejdet med kildekritik og det funktionelle kildebegreb. Arbejdsformen har derfor været læsning af stof som på en mere praksisnær måde har skulle formidles som opgaver, skuespil eller lignende. I formidlingen har der været fokus på at målgruppen skulle aktiveres.

Undervisningsforløb : Tema 3 Industrialiseringen i Storbritannien

Forløb	Tema 3 Industrialiseringen i Storbritannien
Forløbets indhold og fokus	<p>Indhold og fokus: Undervisningens omdrejningspunkt har været industrialiseringen i Storbritannien. Der har været fokus på at forstå udviklingen fra landbrugsland til industri og i den forbindelse betydningen af infrastruktur, råstoffer og måden Storbritannien ændrede sig økonomisk. Derudover har der været fokus på de menneskelige konsekvenser ved industrialiseringen og urbaniseringen. Herudover blev der lagt op til en forståelse af de klimamæssige konsekvenser</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt perspektiv - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug <p>–formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen i levevilkår, nationalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand <p>Arbejdsformer: Metodisk er der arbejdet med det funktionelle kildebegreb. Der har teoretisk været fokus på pull & push, økonomisk teori samt i forbindelse med arbejderbevægelsen Karl Marx. Teorierne er koblet til oversigtstekster samt kilder. Herudover har vi berørt historiesyn i forhold til lineær og cirkulær historie samt idealistisk, marxistisk og materialistisk tilgang. Herudover imperialistisk tankegang. Fremgangsmåden har været skiftevis klasseundervisning og gruppearbejde.</p>
Faglige mål	
Kernestof	
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Alvarez-Palau, Eduard J. (30/9-2020) Transport and urban growth in the first industrial revolution s. 17 (0,5 s.)</p>

Bank of England (21/6-1694) Dokument om køb af aktier (0,5 s)

BBC: tegning af Edvard Jenner der vaccinerer et barn for kokopper 1798 (0,5 s)

Bryld, Carl-Johan & Peter Hansen-Damm (2018)Arbejderbevægelsen Verdenshistorie til HHX, systime s. 1195ff (4,8 s)

Cartwright, Mark (13/4-2023) Isambard Kingdom Brunel (billede), World History Encyclopedia (0,5 s)

Christophersen, Steen og Lars Peter Visti Hansen (2024) s. 574, 195, 222, 167, (7,3 s) Verdens førende nation og bagsiden af industrialiseringen i kap. 9 & sociale reformer kap. 11 (6,1 s) Storbritanniens historie, systime

Folkersen, Helle (2020) Industrialiseringen, systime s. 129, s. 140f, 175, 205 & 223f (9,3 s)

Gjerding, Sune & Connie Macdonald Arnskov, (2024) Hvad gjorde Storbritannien, Udviklingsøkonomi s. 165 (1 s)

Industrial Revolution primær kilde Jane Johnsons vidnesbyrd (0,3 s) (Primary Sources - Industrial Revolution (1/9-25)

Jensen, Ole Hedegaard (2019) De klassiske økonomer, Samfundsfag B, systime s. 758 (0,7 s)

Judy (1886)" Between his best friend and his worst foe". Tegning i det konservative vittighedsblad (0,5)

Larsen, Henrik Bonne og Thorkil Smitt (2019) En europæisk verdenshistorie, systime s. 229f (2,7 s)

Marx, Karl (1848) tale til kristne (kilde) (0,5) Karl Marx <https://spartacus-educational.com/TUmarx.htm> (5/9-25)

Meyhoff, Peder (2011) Teknologihistorie, systime afsnit 7.4 Forlag og udsvedning (5 s) Kap. 24,5 David Ricardo (0,9 s)

Pedersen, Torben Mark Liberalismens idehistorie Tank & Tænk Cepos (4,5 s)

Riis, Jacob (1892) fotografi In Sleeping Quarters - Rivington Street Dump, New York (1 s)

Sakhalinsk (15/4-23) The Growth of British Transport 1720-1850 (uddrag) (3 s) <https://grandemotte.wordpress.com/2013/04/15/the-growth-of-transport-1720-1850/> (11/12-24)

Spartacus-educational primære kilder (1,9 s)

1. From Michael Sadler, in a speech to the House of Commons, 16 March 1832
2. Henry 'Orator' Hunt, in a speech to the House of Commons, 16 March 1832
3. In February 1817, the Vicar of Biddulph wrote a letter to Samuel Greg.
4. From a Rochester correspondent to The Times, 26 December 1840
5. Henry Thomas Hope, speech, House of Commons (16th March, 1832) <https://spartacus-educational.com/IRhope.htm> (5/9-25)

Sørensen, Jacob Graves (2024), Teorier om udenrigshandel, International politik kernestof s. 159 (1,4) The agricultural and Industrial revolutions Eighteen Century Thresting machine (billed) (0,5 s)

Supplerende:

Hassing, Anders & Christian Vollmond (2024)Den materialistiske historieskrivning Fra fortid til historie, systime s. 489 (2 s)

Larsen, Ole Schultz (2018) Naturlig selektion Psykologiens veje, systime s. 5667 (0,6 s)

Tuxen, Johann Pontoppidan, Mikkel Vuorela (2/9-23) Energiens historie. Begær drev den industrielle revolution og skabte klimakrisens år nul, Information (13,5 s)

70,5 s.

Arbejdsformer

Undervisningsforløb : Tema 4: Fra Wallstreet krakket til Tyskland i 1930'erne

Forløb	Tema 4: Fra Wallstreet krakket til Tyskland i 1930'erne
Forløbets indhold og fokus	<p>Indhold og fokus: Indsigt i særligt antisemitismen i Tyskland i 1930'erne. Herudover Danmarks holdning til flygtninge i perioden og dermed en opmærksomhed på, hvilken betydning det fik for tyske flygtninges skæbne. Der har derfor været fokus på optakten til holocaust og bevægelsen henimod de store udryddelser i 1940'erne. Herudover Wall Street krakket som årsag til udviklingen i Europa særligt Tyskland.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udviklingen i Danmarks og Tysklands historie - Indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder - Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - holocaust og andre folkedrab - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand <p>Arbejdsformer:</p> <p>Metodisk har der været fokus på økonomiens udvikling og dermed kvantitative data i forståelsen af Wall Street krakket og effekten af krakket og dermed fortolkningen af statistik. Kvalitativt er der arbejdet med taler, dagbogsnotater mv. I arbejdet med de kvalitative kilder er der inddraget begreber fra diskursanalyse. Ydermere er det funktionelle kildebegreb inddraget og der er undervist i, hvordan problemstillinger har betydning for om en kilde anvendes som beretning eller levnsslutning. Historiens fokus på enten aktører eller strukturer som udløsende faktorer for udviklingen, herunder det pluralistiske historiesyn. Eleverne har skullet løse opgaver både individuelt og i grupper, og der har været fokus på fremlæggelser i små grupper. Opsamlende undervisning i planum.</p>
Faglige mål	
Kernestof	
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Ahle, Allan mf. (2021) Krakket på Wallstreet og i Tyskland, historieportalen, systime (s. 1290) (1,6 s)</p>

Andersen, Palle (2026) Holocaust en kommenteret kildesamling, systime: Kap 2 & kap. 6 udstødelse kilde 15 lov om udrensning af embedsmænd, april 1933 & kilde 21 Victor Klemperers kommentar til loven om tysk blod og ære, 1935 & kap. 3 os versus dem kilde 2 Boycotaktionen, 1933 (2,3) Berlau, Solvej & Stine Thuge (2026) Vejen til Folkedrab, systime kap 3 (5,5 s) & kap. 4 (minus kildeudsagn Effie Engel og kilde 21) (6 s.) kap. 5 Farlige forestillinger, systime (uddrag og minus kilde 5) (3,8 s) og Kap. 7 s. 136 Når videnskab slår ihjel (0,8)

Bryld, C.J. (2013) Krakket i Wallstreet – 1929 Danmark tider og temaer s. 564 (0,7 s)

Bryld, C.J. & Peter Hansen-Damm (2018) Verdenshistorie til HHX, systime (s. 603f) (2,6 s)

Bøgh, Louise Skovholm (2016) Jødeaktionen og evakueringen af danske jøder i oktober 1943 Danmarkshistorien.dk/lex

Dansk Invest https://www.danskeinvest.dk/page/bliv_klogere_krakket (19/5-21) (2,5 s)

Die Nürnberger gesetze 1935 (skema) (1 s)

Folkedrab.dk Krystalnatten (1,5 s)

Folkedrab.dk Nürnberglovene (1,3 s)

Frederiksen, Peter & Peter Hansen-Damm (2014) De lange knives nat, Ideologiernes kamp, Systime (s. 185) (1 s)

Hansen, Thor Banke og Andreas Bonne Sindberg (2017) Fra optimistisk stemning til pessimisme, USA – Historie, samfund, religion s. 178, systime (3,3 s)

Hitlers vej til magten - føreren (2014) (dokumentar 55 min) (18,3 s)

Jensen, Poul Steiner Knud, Ryg Olsen, Olaf Søndberg og Peter Frederiksen (2023) Grundbog til Danmarkshistorien s. 173, systime (0,9 s)

Jensen, Sine Ravn Møller (2017) Den danske flygtningepolitik 1933-39, Danmarkshistorien.dk/lex (5,4 s)

Nedergaard, Peter (2017) s. 137 (2 s) (USA under Hoover)
Rigsadvokatens vurdering angående retsforfølgelse af antisemitter (4/12-1935), Danmarkshistorien.dk/lex (1,3)

Sindberg, Andreas Bonne og Henrik Bonne Larsen (2016) Krakket i Wallstreet, Det moderne USA s. 136, systime (2 s.)

Steincke, KK (nov. 1938), EMIGRANTPROBLEMET IGEN – uddrag, Socialdemokraten og inkl. kildeintroduktion Danmarkshistorien.dk/lex (1,8 s)

Sørensen, Christen, Altinget 2020
<https://www.altinget.dk/eu/artikel/tidligere-overvismand-eus-oekonomiske-politik-bygger-paa-udbredt-myte-om-hitlers-vej-til-magten> (3,3 s)

The New York Times (3/7-1938) Will the Evian Conference Guide him to freedom? (0,5 s) (tegning)

Supplerende stof:

Det jødiske frihedsbrev (29/3-1814) Danmarkshistorien/ Lex (1,8 s)

Et antisemit-Parti under dannelse. Artikel i Ekstra-Bladet (22/5-1917) Danmarkshistorien.dk/ lex (1,6 s)

Hitlers vej til magten dokumentar (1/9-2014) afsnit 2, DRK kultur, Mitcfu (55 min) (18 s)

Lund, Christian & Brian Dupont Larsen (2021) På sporet af historien, Brud og Kontinuitet s. 133 (2,8 s)

Overgaard, Linda (19/8 2020) Det jeg har lært, Djøfbladet (interview med Christen Sørensen) (1,6s)

PP om Wall Street krakket (10 s) og Tyskland (5 s)

116,8 sider

Arbejdsformer

Undervisningsforløb : Tema 5: 11. september 2001: USA - Afghanistan

Forløb	Tema 5: 11. september 2001: USA - Afghanistan
Forløbets indhold og fokus	<p>Indhold og Fokus: Fokuspunkterne har været en indsigt i terrorangrebet 11. september 2001 og den øgede bevidsthed om terror globalt i det 21. århundrede. Herudover USA's reaktion som stormagt i form af aktivering af Artikel 5 i Nato traktaten og den efterfølgende indgriben i Afghanistan. I forhold til Afghanistans historie har der været fokus på afghanske kvinders retstilling før og efter 2001 samt det internationale samfunds betydning for deres rettigheder.</p> <p>Faglige mål: - udviklingen globalt i det 21. århundrede - indsigt i grundlæggende styreform og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale magtfordeling - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid</p> <p>Kernestof: - hovedlinjer i verdens historie - Globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i globalt perspektiv - Kultur i nationale og globale sammenhænge</p> <p>Arbejdsformer: Metodisk har der været fokus på, at inddrage både dokumentar om 11. september, hvor der har været kildekritisk opmærksomhed på forskellen på iscenesættelser af 11. september og overlevendes beretninger. Omkring kildekritisk metode har der desuden været fokus på analyse af forskelle i den amerikanske og europæiske forståelse af terror - lovpakker. Herudover er der arbejdet med begreberne diakron og synkron analyse for at forstå kvindernes forhold i Afghanistan og ud fra Braudels teori om de tre tider er brud og kontinuitet diskuteret.</p> <p>Eleverne har lavet klassefrem lægninger om terrorangreb i det 21. århundrede for at forstå de typer af terrorangreb der særligt er set efter 11. september og deres betydning for vores frygt for terror. I den forbindelse er Ulrich Becks teori om risikosamfundet inddraget. Desuden er der i grupper arbejdet med Krigen i Afghanistan som formidlingsplakater, der skal kunne læses af udefrakommende. De har evalueret hinandens plakater. Afslutningsvis har eleverne på individuelt afleveret en diskussion med fokus på Braudels teori om brud og kontinuitet.</p>
Faglige mål	
Kernestof	
Anvendt materiale.	<p>Kernestof 11. september 2001, DR2 Dokumentar (11/9-2006) (99 min) (33 s) Amnesty international (15/8-22) Et år med Taliban Et år med Taliban: Vold, henrettelser og undertrykkelse af kvinder (20/2-26) (3,4 s) Andersen, Jørgen Coul mf (2019) kampen om diskurserne, PolitikNU, systime s. 743 (1,6 s) Andersen, Lars E (okt. 25) Krigen mod terror, Danmarks Nationalleksikon (1,8 s) Buk-Sweinty, Tom og Niels Bjerre-Poulsen (3/2-26) Terrorangrebet den 11. september 2001, Danmarks Nationalleksikon (5,6 s) EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af terror (9. dec. 2008) (2,8 s) Forsvaret (17/8-20) Afghanistans historie (1,6 s) (19/8-21) Kristensen, Line Bjerre (2022) Ulrich Bech, SamfundsFAQ, systime (0,3 s) Lauridsen, Ebbe (3/10-07) Krigen mod terror er fedtet ind i olie, Kristeligt Dagblad, debat (1,6 s) Lundsgaard, Jonathan Strid (23/1-24) Overblik: forstå, hvorfor Iran ofte spiller en rolle i de militære konfrontationer i Mellemøsten, DR.dk https://www.dr.dk/nyheder/udland/overblik-forstaa-hvorfor-iran-ofte-spiller-en-rolle-i-de-militaere-konfrontationer-i (3,5 s) Natos artikel 5 (0,2 s) Petersen, Ole Bjørn og Hans Henrik Fafner (2016) kap. 1 Radikalisering og terrorisme, systime (15,3 s) Pöckel, Rasmus Randis og Peter Madsen (2012) Terror eller frihedskamp, systime (s. 123 & 131ff) (6,9 s) Steenbech, Rikke (10/7-24) TV2 nyheder FN-rapport tegner dystert billede af livet under Taliban - TV 2 (27/2-26) (2,4 s) The World Bank South Asia Region Washinton (aug. 2013) Higher Education in Afghanistan D.C https://documents1.worldbank.org/curated/en/307221468180889060/pdf/809150WP0Afgha0Box0379822B00PUBLIC0.pdf (20/12-21) (1,5 s) UN City Copenhagen (20/10-25) Hvad sker der, når afghanske kvinder og piger går offline (20/2-26) (1,2 s) https://un.dk/da/hvad-sker-der-naar-afghanske-kvinder-og-piger-gaar-offline/ U.S department of state Archive information released from 20 2001 to jan 20 2009 https://2001-2009.state.gov/s/ct/rls/wh/6947.htm (5/2-2026) (2,1 s) U.S. Government Publishing Office, www.gpo.gov https://www.govinfo.gov/content/pkg/USCODE-2009-title18/html/USCODE-2009-title18-part1-chap113B-sec2331.htm (3/9-21) (1,2s) USA patriot act of 2001 Public Law 107-56 oct 26 2001(uddrag) indholdsfortegnelse samt sec. 102, §5332 og sec. 802 https://www.govinfo.gov/content/pkg/PLAW-107publ56/pdf/PLAW-107publ56.pdf (1/2-26) (2,5 s)</p> <p>Supplerende stof: Malling, Søren mf (2017) Acceleration og nye risici, SamfNU, systime kap. 1.4 (6,8 s) Olesen, Asta & Paul Smidt (14/7-25) Afghanistans historie, Danmarks Nationalleksikon (uddrag fra moderniseringer og de første forfatninger til Talibans styret fra 2021) (12,7 s)</p>

Skov, Oliver Boserup, Victor Bjørnstup og Tobias Matthiesen (2026) Magtformer, Samfundsfag på B , systime (2 s)

PowerPoint

Slide om olierørledninger i Afghanistan i 1990'erne og slide om angrebet på USA's ambassader i Kenya og Tanzania (1 s)

Slide om brud og kontinuitet samt diakron og synkron analyse (5 s)

Ialt 114,8 sider

Arbejdsformer

Undervisningsforløb : Tema 6: Treårskrigen, 1864 og nationalisme

Forløb	Tema 6: Treårskrigen, 1864 og nationalisme
Forløbets indhold og fokus	<p>Indhold og fokus: Der er taget udgangspunkt i den nationalisme som opstod i Europa i 1800-tallet og hvordan det gav anledning til at fx sprog fik en betydning i Sønderjylland samt skabte diskussion om helstaten der førte til treårskrigen og 1864. Kildearbejde omkring soldaterliv under krigene og grænsedragningen 1864 samt 1920 er berørt. Herudover, hvordan krigene har haft indflydelse på den danske nationalromantikk og dansk selvforståelse.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere udviklingen i Danmark samt væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske udvikling - Demonstrere indsigt i grundlæggende styreform og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering - Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarkshistorie - Væsentlige nationale og regionale konflikter og samarbejdsrelationer - kultur i nationale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår nationalt <p>Arbejdsformer:</p> <p>Metodisk har der været fokus på at øve eleverne i udarbejdelsen af problemstillinger og det funktionelle kildebegreb. Derudover inddragelse af diakron og synkron analyse som udgangspunktet for deres skriftlige produkt. I vores tilgang er begrebsparret årsag og virkning også tydeliggjort. Udgangspunktet har været indledende læsemoduler med fokus på små opgaver, hvor eleverne har skullet besvare spørgsmål i plenum. Herefter et kildesæt, hvor de ud fra læste tekster individuelt har skullet formulere problemstillinger samt besvare disse med anvendelse af metodiske og evt. teoretiske greb som skriftlig aflevering. Kildesættets omdrejningspunkt har været soldaterliv og nationalisme.</p>
Faglige mål	
Kernestof	
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p>Ahle, Allan mf (2021) Historieportalen, systeme s. 1340f (1,3 s)</p> <p>Clausen, J.P.S.S (6/7-1849) Brev til forældre, Grænseforeningen.dk (0,5 s)</p> <p>Dinesen, Adolph Wilhelm (18/4 1884) Erindringer 1864 Fra 8. brigade (2 s)</p> <p>Dybbølstillingen 1864 historisk kort over skanserne 1864 (0,5 s)</p> <p>Frantzen, Ole Louis og Stefan Pajung (1/7-25) De slesvigske krige, Danmarks nationaleleksikon (3,3 s) de slesvigske krige - 1848-1851 og</p>

1864 - Se kort - Lex
 Hansen, Hans Schultz (2009) Sønderjyllands historie efter 1815 bd2 (s 9ff samt 114ff) (5,5 s)
 Historielab Nationalt videntcenter for historie og kulturarv, Sønderjylland mellem dansk og tysk (6,2 s) <https://historielab.dk/soenderjylland-mellem-dansk-og-tysk/> (30/3-26)
 Hollesen, Helge (14/4-2014) Nederlaget i 1864 blev et tabu i dansk maleri, Aarhus Universitet (1,7s)
 Iversen, Kristian og Ulla Nedergård Pedersen (2026) Danmarkshistorie mellem erindring og Glemsel s. 218ff (4,2 s)
 Kjeldsen, Laura Garne (18/11-2025) De danske konger som hertuger af Slesvig og Holsten 1460-1864, Danmarks Nationalleksikon Danmarkshistorien (2,3 s)
 Krigsvidenskab.dk, Uddrag af korpstabslægens indberetning om Olaf Ryes død 1849 (0,3 s)
 Lassen, Mikkel Thrane og Jesper Skov (2020) Den europæiske koncert. Europas historie 1814-1914 (Nationalisme) s. 160, systime (7,2 s)
 Loew v.u. zu Steinfurth (14/6-1920) Haderslebener Kreisblatt, 52 årgang (0,5 s)
 Moldow, H (1951) Har Sydslesvigs skæbne ogsaa interesse for mig?, Sydslesvigs udvalg (0,5 s)
 Nationalmuseet: nationalstaten 1849-1915 (1 s)
<https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/nationalstaten-1849-1915/> (19/3-2026)
 Rasmussen, Carsten Porskrog (25/3-25) P.C. Kochs kort over sprogforhold i Sønderjylland 1839, Danmarkshistorien.dk/lex (1 s)
 Rasmussen, Carsten Porskrog (28/8-25) Sprog og national identitet, Danmarkshistorien/lex (0,5 s)
 Rosenstand, Vilhelm (1894) Maleri: De slesvigske krige. Ottende brigades angreb ved Dybbøl (0,5 s)

Supplerende:

Andriansen, Inge (3/10-24) Mor Danmark, Danmarks Nationalleksikon (0,5 s) https://lex.dk/Mor_Danmark (31/3-26)
 Dansk Folkepartis hjemmeside (2026) uddrag af udlændingepolitik og Vi skal selv bestemme <https://danskfolkeparti.dk/vores-politik/> (31/3-26)
 Faber, Peter (1848) Dengang jeg drog afsted, højskolesangbogen (1 s) <https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/d/dengang-jeg-drog-afsted> (31/3-26)
 Nik og Jay (2/6-2012) "Vi vandt i dag" (Musikvideo) (3,28 min) (1 s) https://www.youtube.com/watch?v=2bijAZDGIb0&list=RD2bijAZDGIb0&start_radio=1 (8/3-26)
 Prebensen, Henrik (20/2-2020) Danmarks nationalleksikon (0,7 s) <https://lex.dk/Julirevolutionen> (19/3-2026)
 PP Nationalisme Benedict Andersons teori (1 s)
 PP om Slesvig-Holsten og nationale strømninger (4 s)

47,7 side

Arbejdsformer